Synthix de Gallische Synthex

Synthix is gebaseerd op de Synthex, een zeldzame Italiaanse synthesizer uit het begin van de jaren tachtig. Het Franse Xils-Lab heeft hem voorzien van een hoop extra mogelijkheden.

SPECIFICATIES

- vst/au/rtas-synthplug-in
- 16-stemmig polyfoon
- keyboard split
- maximaal 8 layers
- 2 oscillatoren met synchronisatie, cross pulse width-modulatie en ringmodulatie
- 1 multimode filter (12/24dB low pass, 6/12dB band pass, 12dB high pass)
- 4 adsr-envelopes met delay
- 2 multiwaveform lfo's
- Advanced Chaotic lfo
- Advanced Rhythmic lfo
- 2 arpeggiators
- 4-sporen step en realtime sequencer met 128 steps
- chorus, phaser, delay en eq
- 6 modulatieslots
- Guitar Controller mode

door Eppo Schaap > eppo@interface.nl

Synthix is de virtuele hergeboorte van de Elka Synthex. Deze polyfone synth uit 1981 maakte destijds indruk met een fraaie klank. De bekendste gebruiker was toetsenfanaat Jean Michel Jarre die hem op verschillende tracks gebruikte. Sterker nog, de Synthex produceert nog steeds de leadsound tijdens Jarre's bekende Laser-harp-act. De Fransman poseerde indertijd zelfs in advertenties van het Italiaanse Elka.

Helaas kwam de Synthex op een verkeerd moment op de markt. Het was de tijd waarin Prophets, Oberheims en Jupiters heersten, en Elka's kindje kwam te laat om nog iets van hun marktaandeel af te snoepen. Toen niet lang daarna goedkopere en modernere synths als de Yamaha DX7 en de Roland JX-serie op de markt kwamen, was het gedaan met de Synthex. In totaal zijn er nog geen tweeduizend exemplaren vervaardigd.

Aan de klank heeft het niet gelegen. De Synthex is onder synthesizerverzamelaars dan ook nog steeds een gewild object. Xils Lab heeft de synth nu met een virtuele versie voor iedereen bereikbaar gemaakt. Het Franse bedrijf maakt er een gewoonte van om minder voor de hand liggende oude synthesizers virtueel tot leven te brengen: eerder waren de EMS VSC 3 en de RSF PolyKobol II al aan de beurt.

Interface

De bedieningsinterface van Synthix wijkt qua vormgeving behoorlijk af van de echte Synthex. Dat is verstandig, want het origineel heeft een zeer breed bemeten bedieningspaneel dat op een computerscherm niet handig zou zijn. De lay-out is wel duidelijk, en als je een beetje thuis bent in subtractieve synthese, vind je snel je weg. Als je ooit met de Synthex hebt gewerkt, zul je ook veel herkennen. Linksonder in de interface vind je een virtuele joystick, die samen met de faders ernaast modulatie en pitchbend op allerlei manieren kan besturen.

Split keyboard en snaren

Het concept van Synthix maakt het mogelijk om behalve één enkele klank met maximaal zestien stemmen, ook een split keyboard te gebruiken met links en rechts verschillende klanken. Je kunt dus bijvoorbeeld links realtime een vette unisonobas spelen en rechts gearpeggieerde akkoorden. Het gaat nog verder, want Synthix kan de zestien beschikbare stemmen ook verdelen in acht stemmengroepen van twee, die elk een eigen klank kunnen krijgen en ook één voor één met achtereenvolgende toetsaanslagen kunnen worden aangesproken. Verschillende klanken of variaties van één klank wisselen elkaar daarbij af. In combinatie met de arpeggiator zijn hiermee eenvoudig levendige sequences te maken. *Last but not least* kan Syntix ook met een midigitaarcontroller werken, waarbij elke snaar en elk midikanaal een eigen stemmenpaar krijgt toegewezen.

Humeurige vlieg

De Synthex had een voor zijn tijd uitgebreide sequencer aan boord met vier monofone sporen, die je zowel steptime als realtime kon opnemen en tegelijk kon afspelen voor vierstemmige polyfone vlechtwerkjes. Ook op de Synthix is deze sequencer aanwezig. Maar nu is hij voorzien van een scherm waarbij je in een piano roll de inhoud van de sequences kunt zien en met de muis kunt bewerken. Synthix heeft verder een modulatiematrix, waar je in zes verschillende slots modulatiebronnen (envelopes, lfo's, midicontrollers, keyboard, enzovoort) kunt koppelen aan modulatiebestemmingen (filter, toonhoogte en talloze andere parameters).

Een opvallende modulatiebron van Synthix vormen de verschillende type lfo's: er zijn er vier, met elk hun eigen karakter. Lfo 1 en 2 zijn identiek en hebben zes golfvormen, die je ook kunt mengen. De derde lfo heet Chaox en genereert een onvoorspelbare beweging die wordt weergegeven in een x/y-veld, waarin een punt beweegt volgens vier verschillende algoritmes. Een van die algoritmes heet Flying Fly, en dat verwoordt treffend wat deze lfo doet. De x- en de y-waarde kun je toekennen aan verschillende modulatiedoelen. Met Smooth is het mogelijk om de 'vliegbeweging' te stroomlijnen, met Chaos bepaal je het humeur van de vlieg. De vierde lfo (Rhythm) is experimenteler. Hiermee kun je op vijf verschillende manieren pulsen op een specifiek moment in een cyclus opwekken en verschillende bestemmingen moduleren.

Met de rhythm-lfo kun je minder gebruikelijke modulatiepatronen maken.

Een creatieve lfo die gestructureerder is dan een random generator, maar minder saai dan een herhalende golfvorm.

Klank

Het eerste wat in me opkwam toen ik de presets van Synthix beluisterde, was het woord 'brutaal'. Die karaktertrek vind je in veel klanken van deze synth terug, waaronder in de fantastische syncleads. Maar ook de term 'vet' (hoe versleten ook) is op Synthix zeker van toepassing. Het geluid heeft echt druk. Zelfs als je puur de oscillatoren beluistert zonder verdere bewerking, hoor je de power al. Andere patches zou je juist weer kunnen omschrijven als 'ijl'. Je kunt er geweldige zwevende pads met een charmant (ruis)-randje mee maken, het soort dat je kent van veel jaren-tachtigtracks. De klank is ook zeer herkenbaar en heeft echt persoonlijkheid.

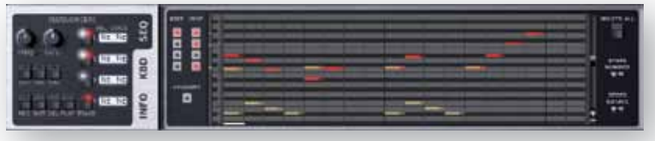

De ingebouwde sequencer heeft vier onafhankelijke sporen die je aan specifieke stemmen kunt toewijzen.

Je kunt er geweldige zwevende pads mee maken, het soort dat je kent van veel jaren-tachtigtracks

Synth-toms en stringmachine-achtige pads komen er ook heel goed uit. Door zijn brutale, soms rauwe en vette karakter is het een perfecte synth voor dance, techno en hardcore. Voor die laatste stijl is het jammer dat de effectsectie geen distortioneffect heeft. Wel heb je delay, chorus, flanger en een 2-bands eq. De chorus heeft enkele authentieke algoritmes, die deels verantwoordelijk zijn voor de typische eightiessfeer van veel Synthix-sounds.

Praktijk

De bediening van de Synthix wijst zich op veel punten vanzelf, maar niet overal. Op de polyfone sequencer, het principe van de vier onafhankelijk programmeerbare stemmen en de vier controllijnen moet je even studeren, en ook de layer- en stemmentoewijzing van de synth zelf is wat wollig. Wat opvalt, is dat de machine behoorlijk veel processorkracht gebruikt, en het overschakelen van patches verloopt nogal traag. Xlis-lab erkent dit en werkt aan verbetering.

Het feit dat je met acht layers per klank kunt werken, is vrij uniek. Andere synths die iets soortgelijks doen, zijn de Dune van Synapse Audio en natuurlijk de CS80V van Arturia. De lfo-sectie is eigenzinnig en een erg leuke toevoeging. Misschien zouden we nog wat meer modulatieslots willen zien dan de zes die er nu zijn.

INFO

- **Prijs excl:** € 169,-
- **Distributie:** Xils-Lab online
- **Internet:** www.xils-lab.com

Interface Xtra
- audio
- video
- demoversie

Conclusie

De Synthix is een natuurgetrouwe virtuele reïncarnatie van de Elka Synthex, die je onherroepelijk terugbrengt naar de sfeer van begin jaren tachtig. Maar met zijn acht layers en verschillende avontuurlijke lfo's heeft de Synthix nog veel meer in zijn mars. De klankmogelijkheden gaan verder dan het origineel en zijn bijdetijds, maar doen tegelijk recht aan het karakter van de originele Italiaanse hardwaremachine. ■

HET OORDEEL

\+
- authentieke, sfeervolle en brutale klank
- interne sequencer
- multilayering

–
- hoge cpu-belasting
- overschakelen patches duurt lang